

La Sala Beckett dedica un cicle a una dramaturga que atrapa pels seus enigmes espectadors, artistes i sales com la Comédie

La boira 'Cunillé'

J. Bordes
BARCELONA

Dimarts, al vespre, un grapat d'espectadors tenen el privilegi de veure la prèvia d'*El jardí*, la primera peça del Cicle Cunillé a la Sala Beckett. S'hi congreguen molts actors i gent de la faràndula. De molt diversa edat i plasmacions escèniques. Des de Francesc Cuéllar fins a Albert Triola, Albert Prat i Carme Sansa. Des de Jordi Oriol fins a Xesca Salvà i Montse Amenós. Què els atrapa d'una dramaturga inqüestionable en l'escena catalana i europea? (L'autora ja va gaudir d'un cicle al 2017/18 al TNC i, des de l'anypassat forma part del repertori de la Comédie Française). Tots els consultats, al vol, admeten que és un univers abstracte que se'ls apodera: una boira densa s'ha implantat al Poblenou en la setmana més freda de l'any.

Carme Sansa se sorpren com, sent una persona distant (és mítica la seva intenció de no aparèixer enlloc), pot ser tan generosa en els seus textos: "El text és molt suggeridor." Sansa admet que tot el que ha anat veient de Cunillé li ha agradat i confessa que participarà en la pròxima producció de l'autora a la Sala Gran: serà el primer cop que una autora contemporània catalana pugui a la Gran. Ho farà sota la direcció de Xavier Albertí, que ha dirigit la meitat dels seus textos, comptant pel broc gros.

Jordi Oriol admet que hi ha peces que li agraden més que unes altres de Cunillé. Li agrada un misteri

L'actriu Antònia Jaume comparteix escena amb Màrcia Cisteró a 'El jardí', el primer muntatge del cicle ■ PERE COSTA

que emparenta amb Pinter, però també amb Beckett. Li encanta trobar-hi els buits que l'espectador ha de construir. El seu misteri personal fa que costi definir-la: "Manté el misteri de les seves obres."

Montse Amenós destaca del teatre de Cunillé

Cunillé, com a actor, és un repte: "Amb molt poques paraules has d'explicar un subtext ampli"

"com juga amb l'espai, amb el temps; també la seva poètica, la seva ambigüitat i imprevisibilitat". No es perdrà pas el cicle de la Beckett.

Albert Prat és un actor que, aclareix, va anar com a espectador a la sessió de dimarts. Ell representarà amb *La Ruta 40* la producció estrenada en el Temporada Alta *Els subornats*. Prat va descobrir-la quan era alumne de l'Institut del Teatre en obres com ara *Occisió* i *Barcelona, mapa d'ombres*: "M'agrada moltíssim." Quan estudiava, admet, notava que batgaven moltes emocions però no sabia gaire el què, no ho entenia. Tot i això aquest univers l'interpel·lava. Com a intèrpret

La xifra

6

obres inclou el cicle: dues en format escènic i tres lectures dramatitzades de Cunillé, i un espectacle de Paco Zarzoso.

defineix de "repte" engaltar un personatge seu perquè "amb molt poques paraules has d'explicar un subtext que és molt ampli".

A més d'*El jardí*, dirigit per Albert Arribas (fins al 31 de gener), i d'*Els subornats*, dirigit per Lurdes Barba (de demà al 14 de febrer), també es programa *Piedra y encrucijada*, de

Paco Zarzoso, dirigit per Marcos Sproston (del 21 al 31 de gener). La inclusió de l'autor valencià ve justificada perquè, amb Cunillé i Lola López, va crear la companyia Hongaresa, just ara fa 25 anys.

El Cicle Cunillé inclou tres lectures dramatitzades: Lurdes Barba prepara *La nit* (26 de gener), Jordi Prat i Coll entra en un món aparentment tenebrós a *Saturnal* (4 de febrer) i Alícia Gorina rellegeix un dels seus textos més icònics: *Barcelona, mapa d'ombres* (11 de febrer). Hi ha dos *bonus track* en el cicle: Toni Casares, director de la Sala Beckett, llegirà dos textos (*Confessions* i *La vergonya*) com a preàmbul de cada conferència. ■

Xavier Albertí entrevista els personatges de l'autora

Qui més l'ha dut a escena treu el bisturí

Xavier Albertí (actual director artístic del TNC) acomiadarà els seus set anys en el càrrec

dirigint *L'emperadriu del Paral·lel* (del 6 de maig al 13 de juny), un text de la dramaturga més esquiva a la premsa de Catalunya. La relació entre Cunillé i Albertí és molt llarga. Es va intensificar quan van fundar, el 2008, La Reina de la

Nit, que havia de tenir una presència periòdica a la Sala Muntaner. Gràcies als èxits, la carrera d'aquesta empremta es va anar diversificant. Ara és el director el que s'aventura a fer una anàlisi de com són els personatges de la seva autora

de referència. Parteix dels protagonistes de *Barcelona, mapa d'ombres* i *L'ase i la pedra*. Serà el 27 de gener. El cicle també inclou un debat sobre el compromís de la dramaturga amb els fets històrics en obres com ara *Après moi,*

le déluge. *El carrer Franklin i Islàndia*. També en el seu ús de la farsa retrata personatges i èpoques vinculades a la història més propera. És el cas d'*El bordell* i *Fronteres*, per citar-ne dues. La xerrada està programada per al 2 d febrer.

Crítica teatre

Jordi Bordes

Llevataps

Serà el nostre secret

Dramatúrgia: Daniela Feixas
Intèrprets: Marta Montiel, Elies Barberà, Gregori Ferrer
Dissabte, 16 de gener (fins al 31), a l'escenari Joan Brossa

Aixecar la manta. I reconèixer-se les misèries com a societat. Aquest sembla l'objectiu de la darrera producció de teatre verbatim de La Planeta que, ara, fa estada a Barcelona. Si en anteriors treballs de teatre documental que es construeix a partir d'entrevistes amb especialistes i testimonis d'un tabú social es va parlar dels fotògraf de guerra (*El color de la llum*), el suïcida juvenil (*No m'oblídeu mai*), el servei militar (*Mili KK*) i la subrogació maternal (*Els diners, el desig, els drets*), ara ataquen l'abús infantil. Ho fan alternant veus de psicòlegs i víctimes. I, tancant cada sessió, amb una postfunció que contrasta cada citació de la peça. És un treball generós, delicat, que reproduceix les entrevistes, però en què s'evita escenificar cap violació perquè es fugi de l'efectisme dramàtic.

Daniel Feixas ha fet la dramaturgia amb l'equip de Mitshima Produccions. Es barregen amb eficàcia els records dels testimonis amb una interpretació musical (sempre amatenit i sensible, Gregori Ferrer) que dona aire amb un parèntesi a la intensitat de la peça, Marta Montiel i Elies Barberà assumeixen una interpretació senzilla, amb una caracterització lleu dels personatges amb què s'intueix la inseguretat patida durant anys per un fet que ells no sabien verbalitzar ni de què entenien la toxicitat. Tampoc la societat. Només cal recordar com tothom reia les gràcies d'*Infantillatges*. Feixas reincideix en aquest espai de vulnerabilitats que ja va imprimir abans a *La dolça Sally* i *El bosc*, per exemple.

Un de cada cinc persones ha patit abusos. Cal entendre que la proporció d'agressors deu ser similar. Més que estigmatitzar, *Serà el nostre secret* pretén assumir-ho i impulsar les entitats que miren de posar-hi remei.